

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobkyně **E. V.**, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem v Praze 2, Na Poříčním právu 1, o přeplatku na dávce státní sociální podpory příspěvek na bydlení, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2014, č. j. MPSV-UM/9289/14/4S-KHK, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně brojila žalobou proti třem rozhodnutím žalovaného, vydaným dne 26. 8. 2014, kterými jí byla uložena povinnost zaplatit přeplatky na státní sociální podpoře příspěvek na bydlení, a to za jednotlivá období let 2011 – 2014. Konkrétně rozhodnutí čj. MPSV-UM/9289/14/4S-KHK potvrdilo k odvolání žalobkyně správnost rozhodnutí orgánu I. stupně, a to Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Hradci Králové, kontaktní pracoviště Dobruška ze dne 25. 6. 2014, čj. 73093/14/RK. Tímto rozhodnutím bylo rozhodnuto o vzniku přeplatku na dávce státní sociální podpory příspěvek na bydlení ve výši 7.059,- Kč a o povinnosti tento přeplatek vrátit na účet úřadu. Přeplatek byl zjištěn a vyčíslen za období od 1. 4. 2013 do 30. 6. 2013, a to z důvodu nesplnění zákonné povinnosti – nebyla včas oznámena změna v okruhu společně posuzovaných osob a nebyly doloženy příjmy těchto osob k posouzení nároku na dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že dne 15. 9. 2014 obdržela od úřadu výzvu k zaplacení dluhu nejpozději do 30ti dnů od doručení výzvy, vzhledem k její špatné finanční situaci a skutečností, že dne 17. 9. 2014 po dlouhé době nastoupila do pracovního poměru a že společně posuzované osoby jsou nezaměstnané, vedené na Úřadu práce a předpokládaný měsíční příjem žalobkyně bude ve výši minimální mzdy, nedisponuje v současné době prostředky k možnému navrácení požadovaných přeplateků. Kdyby žalovaný postupoval při přehodnocení nároku na přeplatek stejným způsobem pro všechna období, žádný přeplatek by nevznikl, žalobkyně proto požádala o odkladný účinek žaloby. O její žádosti krajský soud rozhodl 4. 11. 2014, její žádosti vyhověl. Žalobkyně uvádí, že žalovaný její nárok na státní sociální podporu pro některá období přehodnotil, avšak pro jiná období se tak nestalo. V odůvodnění svých rozhodnutí žalovaný uvádí, že nebyly včas doloženy příjmy společně posuzovaných osob na jednotlivá čtvrtletí, došlo tak k tomu, že nárok na příspěvek na bydlení nenáležel vůbec, případně v menší částce. Pro současné rozhodnutí žalobkyně namítá, že na jeho str. 2 je uvedena skutečnost, že manžel dcery K. pan K. je považován za společně posuzovanou osobu od 16. 4. 2013, ovšem při přehodnocení nároku na SSP žalovaný toto nebral v potaz, neboť v uvedeném měsíci uvádí jako posuzované osoby pouze 2 a pana K. započítává jako posuzovanou osobu až v následujícím měsíci, tedy v 5/2014 (2013), což odůvodňuje § 24 odst. 4 zákona, podle něhož platí, že pokud dojde ke změně trvalého pobytu v průběhu kalendářního měsíce, přihlíží se k této změně pro účely příspěvku na bydlení až od následujícího kalendářního měsíce, tj. od 1. 5. 2013. Na str. 6 ale uvádí, že pan K. měl být započítán již od 16. 4. 2013, kdy uplynula lhůta 365 dní ode dne přihlášení k pobytu na území ČR. Žalobkyně dále považuje za nesprávný postup žalovaného, který bezdůvodně zkrátil lhůtu na možné vyjádření se k podkladům rozhodnutí, dne 15. 8. 2014 jí bylo doručeno „Vyrozumění o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí“, této možnosti žalobkyně dne 18. 8. 2014 využila osobní schůzkou na MPSV v Hradci Králové, kde mj. požádala o prodloužení termínu k písemnému vyjádření (do 29. 8. 2014). Dne 21. 8. 2014 zaslala doplnění k podkladům, v němž žádala o manuální přepočítání všech uváděných přeplateků, s tím, že výpočet žalovaného v jeho používaném systému v návaznosti na jí doložené skutečnosti vykazuje evidentní chyby. Žalovaný se však k tomuto vůbec nevyjádřil. Doplnění žalobkyně bylo žalovanému doručeno dne 25. 8. 2014, chtěla zaslat další doplnění, ale k tomu již nedošlo, neboť žalovaný vydal rozhodnutí dne 26. 8. 2014, které jí bylo doručeno 25. 8. 2014. Všechny obdržené dávky byly vždy použity na úhradu nákladů, spojených s bydlením, žalovanému nevznikl přeplatek při vyplácení dávky vzhledem k tomu, že pro všechna období byla hlášena jedna osoba, jinak by byl celkový nárok vyšší, než byl ve skutečnosti vyplacen celkem. Zde pak žalobkyně odkazuje na dřívější vyjádření žalovaného (rok 2010), o tom, že přeplatek se vyčísľuje pouze ve výši skutečného přeplatku dle věcných podmínek, nikoliv jako sankce za neohlášení rozhodné skutečnosti, jinými slovy, pokud neohlášení rozhodné skutečnosti příjemcem dávky nemá vliv na nárok na dávku, či její výši, pak se žádný přeplatek nevyčísľuje. Žalobkyně z uvedených důvodů navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného.

Z písemného vyjádření žalovaného ze dne 13. 11. 2014 vyplývá, že u výše cit. období, o němž bylo o nároku na dávku rozhodováno rozhodnutím čj. MPSV-UM/9289//14/4S-KHK ze dne 26. 8. 2014, vydal ÚP dne 25. 6. 2014 rozhodnutí čj. 73093/14/RK, kterým rozhodl o přeplatku na dávce SSP příspěvek na bydlení ve výši 7.059,- Kč a o povinnosti vrátit tento přeplatek úřadu. Přeplatek vznikl za období od

1. 4. 2013 do 30. 6. 2013 z důvodu nesplnění zákonné povinnosti příjemce dávky, a to, že nebyla včas oznámena změna v okruhu posuzovaných osob a nebyly doloženy příjmy těchto osob. Žalobkyně si v tomto období podala žádost o příspěvek na bydlení dne 29. 7. 2013, a to s nárokem od 29. 4. 2013, v žádosti jsou uvedeny společně posuzované osoby K. V. a F. V., s poznámkou neposuzován(a). Podáním ze dne 16. 4. 2014 (tedy po třičtvrtě roce po podání žádosti) žalobkyně oznámila, že s ní ve společné domácnosti žije její dcera K. V. a zeť B. P. K., oba od 17. 8. 2011. Dne 23. 4. 2014 doložila žalobkyně doklad o výši čtvrtletního příjmu K. V., který souhrnně činil 52.976,- Kč, původně byla výše příspěvku za toto čtvrtletí stanovena v částce 3.373,- Kč. Po změně počtu společně posuzovaných osob (K. V.) byla částka příspěvku na bydlení přepočtena na 326,- Kč za duben a na 1.367,- Kč za květen a červen 2013, a to z důvodu, že byl společně posuzován i B. P. K. Na základě těchto částek byl přehodnocen nárok na dávku a stanoven přeplatek ve výši 7.059,- Kč, bylo rozhodnuto o povinnosti žalobkyně tento přeplatek vrátit a žalobkyni byla dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, čehož využila dne 28. 5. 2014, kdy proběhlo ústní jednání, o němž byl sepsán protokol, žalobkyně uvedla, že dluh uznává. Proti rozhodnutí o přeplatku se žalobkyně odvolala, žalovaný se její argumentací podrobně zabýval, v rozhodnutí provedl podrobný výpočet výše příspěvku na bydlení, vzhledem k změnám počtu společně posuzovaných osob a změně příjmů společně posuzovaných osob. Žalobkyně využila možnosti vyjádření se, a to ústně při jednání dne 18. 8. 2014 a písemnou formou dne 21. 8. 2014. Při ústním jednání požádala žalobkyně o možnost písemného vyjádření, lhůta jí byla poskytnuta do 29. 8. 2014, žalovanému toto došlo 25. 8. 2014 a následující den vydal rozhodnutí. Nemohl vědět, že žalobkyně hodlá zaslat ještě další písemné vyjádření, stávající považoval za konečné a bez zbytečných průtahů vydal napadené rozhodnutí. Žalobkyně požadovala ruční přepočet výše své dávky, žalovaný tak učinil v odůvodnění svých rozhodnutí. K námitce o zahrnutí pana B. P. K. do okruhu společně posuzovaných osob žalovaný uvádí, že ten mohl být zařazen v souladu s ust. § 3 odst. 2 písm. a) zákona o SSP po uplynutí 365 dní od hlášení k pobytu, přihlášen byl ke dni 16. 4. 2012, zařazen do okruhu společně posuzovaných osob mohl tedy být od 16. 4. 2013 (zde pak žalovaný poukazuje na chybu v rozhodnutí – r. 2014, která však neměla faktický význam, neměla vliv na výši příspěvku, šlo o chybu v psaní, zahrnut byl již v r. 2013). Protože nové skutečnosti ohledně místa pobytu se ve smyslu ust. § 24 odst. 4 zákona o SSP zohledňují až od následujícího kalendářního měsíce, byl p. K. správně zařazen do okruhu společně posuzovaných osob až od května 2013. Žalovaný považuje vydané rozhodnutí ve věci za zákonné a správné a navrhuje zamítnutí žaloby.

Žalobkyně reagovala písemnou replikou ze dne 23. 12. 2016, v níž uvedla prakticky obdobné skutečnosti jako v žalobě a domáhala se spravedlivého přepočtu na dávku a stejného postupu ve všech třech případech. Namítala, že systém výpočtu vykazuje chyby. Skutečnost, že zeť B. P. K. je manželem dcery žalobkyně prokázala oddacím listem a poukazuje na to, že je společně posuzovanou osobou coby rodinný příslušník občana EU.

Při jednání soudu dne 20. 2. 2017 žalobkyně uvedla, že má velmi nízké příjmy, což doložila doklady, prokazujícími příjem v rozsahu 5.000 – 6.000 Kč v období září 2016 – leden 2017. O ruční přepočet údajů žádala z důvodů, kdy při nulových příjmech nastala situace, kdy nebyla schopna navrátit jakýkoliv přeplatek na dávce. Od r. 2012 byla v dost zoufalé situaci a dcera se zetěm jí přišli na pomoc,

avšak trvala situace, kdy musela čerpat státní pomoc, a všichni žili na hranici životního minima. Je pravdou, že byla upozorněna na skutečnost, že by mohlo dojít k situaci, kdy by musela vrátit přeplatek, nicméně při nulovém příjmu byla přesvědčena, že taková situace nemůže nastat, nehledě na to, že veškeré dávky byly vždy použity na platby elektřiny a vody a dávky rozhodně nejsou tak vysoké, aby mohly vypomoci a pokrýt všechno. Uvedla, že její zeť je manželem dcery již deset let, je členem rodiny a je to člověk, tudíž je přesvědčena, že aplikovaná zákonná povinnost vrátit přeplatky na dávce de facto porušuje lidská práva, zeť je cizinec, ale v první řadě člen rodiny. V období let 2011 a následně prožívala velmi těžkou životní situaci, rozvedla se a musela snášet ústrky ze strany manžela a jeho bodygardů, dcera se zetěm jí přijeli na pomoc na dobu tří měsíců, ale z důvodu vážnosti situace zůstali déle. Dcera si našla práci, zeť si musel platit zdravotní pojištění a tři lidé žili z finančního minima. Zažili spoustu ústrků a nenávisti a nutnost vrátit přeplatky na dávce se jim proto jeví v rozporu se základními lidskými právy. Žalobkyně se z věci poučila a uvádí, že rozhodně nebylo jejím úmyslem postupovat v rozporu s jakýmkoliv předpisem. Dcera K. nastoupila do práce v květnu 2012 a dcera T. v třetím čtvrtletí téhož roku, následně se tak jednalo o tři příjmy, nicméně byly velmi nízké. Žalobkyně navrhla zrušení napadeného rozhodnutí, nechce vracet vyčíslené přeplatky na dávce, náhradu nákladů řízení neúčtovala. Pověřená pracovnice žalovaného pak poukázala na ust. § 51 odst. 2 cit. zákona s tím, že případ žalobkyně byl přepočten, avšak v některých obdobích nárok žalobkyně zcela zanikl, nikoliv z důvodu žalobkyní cit. sankce za pozdní ohlášení rozhodných skutečností, ale právě z důvodu, že s ohledem na opožděně ohlášené příjmy rodiny za určitá období nárok věcně nenáležel vůbec, případně v nižší částce. Nejde tedy o sankční přístup, ale věcné pochybení. Žalovaný chápe těžkou životní situaci žalobkyně, rozhodně ani on nebyl veden úmyslem ji jakkoliv poškodit a jí samé nepřikládá zlý úmysl, jako správní orgán však v těchto případech nemá manévrovací prostor, pouze v mezích zákona a pokud by v určitých obdobích nebyl v rodině žádný příjem, k přepočtu celé situace by nedošlo. Žalovaný proto navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné, náhradu nákladů řízení rovněž neúčtuje.

Ze správního spisu předloženého žalovaným plyne, že **Úřad práce České republiky – krajská pobočka Hradec Králové, kontaktní pracoviště Dobruška, vydal dne 25. 6. 2014 rozhodnutí čj. 73093/14/RK** o přeplatku na dávce státní sociální podpory příspěvek na bydlení, a to za období 4/2013 – 6/2013, když v měsíci dubnu 2013 činil přeplatek 3.047,- Kč (nárok 326,- Kč, vyplaceno 3.373), v měsících květnu a červnu pak vždy došlo k přeplatku ve výši 2.006,- Kč, když náležel ve výši 1.367,- Kč a byl vyplacen ve výši 3.375,- Kč. V cit. rozhodnutí se uvádí, že k osobě p. K. lze přihlížet až od 16. 4. 2014, z dalších výpočtů, uvedených v následném rozhodnutí o odvolání je však zcela patrné, že se jednalo o chybu v psaní, neboť k osobě dotyčného bylo od května 2013 skutečně přihlíženo. Ode dne 17. 8. 2011 však došlo ke změně skutečností, kterou žalobkyně nahlásila až dne 16. 4. 2014, kdy správnímu orgánu žalobkyně oznámila, že jmenovaná opět ve společné domácnosti žije, a to od 17. 8. 2011. Téhož dne doplnila žalobkyně okruh společně posuzovaných osob o pana B. P. K., nar. ..., který je od 16. 4. 2012 přechodně hlášen na území České republiky v předmětném bytě. Žalobkyně se dostavila na úřad 2. 6. 2014 s žádostí o zohlednění této osoby jako společně posuzované již od srpna 2011. Žalobkyně doplnila nahlášení změn společně posuzovaných osob opožděně, z toho důvodu došlo k přeplatku na dávce a vznikla její povinnost přeplatek vrátit. Žalobkyně následně podala odvolání, v němž uvedla, že

v rozhodném období tvořily domácnost kromě ní jako oprávněné osoby, která byla v dubnu a květnu 2013 vedena na ÚP s podporou 3.182,- Kč a v 6/2013 s podporou 2.447,- Kč, i její dcera K. V., v tomto období zaměstnaná u UC Trade, s.r.o, a B. P. K., nezaměstnaná, neveden u ÚP, nepobírající podporu.

O odvolání rozhodl žalovaný dne 26. 8. 2014 žalobou napadeným rozhodnutím, v němž konstatoval výše uvedené skutečnosti z průběhu správního řízení a poukázal na znění jednotlivých ustanovení **zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře v platném znění**, jímž je při rozhodování o dávkách státní sociální podpory vázán, a dále na zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Žalovaný ve svém rozhodnutí odkazuje na §§ 24 – 28, upravující podmínky nároku na příspěvek na bydlení, cituje **znění § 24**, dle kterého má na dávku nárok vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě hlášen k trvalému pobytu, jestliže a) jeho náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30 a na území hl. města Prahy koeficientu 0,35 a b) součin rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30 a na území hl. města Prahy koeficientu 0,35, není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení. Dále uvádí, že rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, je u příspěvku na bydlení období kalendářního čtvrtletí předcházejícího kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popř. nárok na dávku uplatňuje (**§ 6 písm. a) bod 1 zákona**). V dalším cituje žalovaný znění § 7, který upravuje, kdo se za rodinu pro účely tohoto zákona považuje, stanoví okruh společně posuzovaných osob. Pro nárok na příspěvek na bydlení je tento okruh upraven v odst. 5, podle něhož se za společně posuzované osoby považují všechny osoby, které jsou v témže bytě hlášeny k trvalému pobytu; podmínka, aby spolu trvale žily a společně uhrazovaly náklady na své potřeby, se nevyžaduje. Okruh společně posuzovaných osob je tak definován jinak, než u dalších dávek státní sociální podpory, zákon zde dává úřadu pravomoc k některým osobám nepřihlížet v případě, že spolu prokazatelně nežijí po dobu alespoň tří měsíců. Žalovaný odkázal na spisovou dokumentaci ÚP, z níž plyne, že žadatelka podala žádost o příspěvek na bydlení dne 29. 7. 2013 s datem nároku od 29. 4. 2013, v části „B“ žádosti jsou uvedeny jako společně posuzované osoby K. V. s pozn. „neposuzovat“, se stejnou pozn. Pak i F. V. Žadatelka svým podpisem stvrdila správnost a úplnost údajů, uvedených v žádosti. Teprve dne 16. 4. 2014 prostřednictvím formuláře Hlášení změny oznámila ÚP, že již od 17. 8. 2011 s ní žije ve společné domácnosti dcera K. V., dále sdělila, že na uvedené adrese s nimi žije B. P. K., který má na uvedené adrese přechodný pobyt od 16. 4. 2012. 23. 4. 2014 doložila Doklad o výši čtvrtletního příjmu K. V. a B. P. K. za 1. čtvrtletí 2013, příjem Kateřiny Vašákové ze závislé činnosti činil 27.560,- Kč a nemocenské dávky od OSSZ byly vyplaceny ve výši 25.416,- Kč, celkem částka 52.976,- Kč, průměrně měsíčně 17.658,67 Kč, a B. P. K. měl příjem 0 Kč. **V dalším žalovaný připomíná znění ust. § 28 zákona**, které opravňuje vládu, aby každým rokem svým nařízením stanovila vždy pro období od 1. ledna do 31. prosince příslušného roku normativní náklady na bydlení podle nárůstu nájemného, nákladů srovnatelných s nájemným a změn spotřebitelských indexů příslušných komodit. Je tak zajištěno, že vyplácené dávky odpovídají vývoji nájemného a změně cen služeb a energií. V nařízení vlády jsou uvedeny konkrétní částky, ze kterých se pak vychází při posouzení nároku na příspěvek na bydlení a při stanovení výše dávky. Při stanovení nároku a popř. výše příspěvku na bydlení se započítá průměrná částka započítatelných nákladů na bydlení za rozhodné období, dále průměrný měsíční příjem rodiny (oba tyto údaje dokládá žadatel o dávku na předepsaných tiskopisech); tyto údaje se porovnávají

s částkou normativních nákladů na bydlení (podle § 26 a 28 zákona). Normativní náklady na bydlení zahrnují pro byty vlastníků „částky nájemného“, ceny služeb a energií propočítané podle průměrné spotřeby na počet osob v domácnosti. Jejich výše je odstupňována podle počtu osob v domácnosti a podle velikosti obce. Výše příspěvku na bydlení se podle zákona stanoví takto:

1. Za kalendářní měsíc se stanoví rozdíl mezi normativními náklady na bydlení a rozhodným příjmem rodiny a vynásobí se koeficientem 0,30 (§ 27 odst. 1 zákona)
2. Pokud jsou náklady na bydlení nižší než normativní náklady na bydlení, náleží příspěvek na bydlení ve výši rozdílu mezi náklady na bydlení a rozhodným příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30 (§ 27 odst. 2 zákona). V případě, že jsou skutečné náklady na bydlení vyšší, nežli je částka normativních nákladů, stanoví se výše příspěvku na bydlení podle odpovídající částky normativních nákladů.

Podle § 27 odst. 3 dále platí: pokud rozhodný příjem rodiny, z něhož se vychází při stanovení výše příspěvku na bydlení, nedosahuje částky životního minima rodiny, započítává se pro stanovení výše příspěvku na bydlení jako rozhodný příjem rodiny částka odpovídající životnímu minimu této rodiny.

Žalovaný dále v rozhodnutí připomíná, že v žádosti žalobkyně o příspěvek na bydlení z 29. 7. 2013 byla uvedena pouze ona (bez společně posuzovaných osob), z tohoto důvodu byl **příspěvek na bydlení původně stanoven takto –**

Skutečné náklady na domácnost činily za 1. čtvrtletí 2013 celkem 6.716,- Kč (plyn 760 Kč + elektřina 4.500 Kč + vodné a stočné 1.106 Kč + odvoz odpadu 350 Kč), průměrně měsíčně tedy 2.238,67 Kč. Srovnatelné náklady pro jednu osobu 5.397 Kč, průměrně měsíčně 1.799 Kč, za pevná paliva pro jednu osobu 2.022, průměrně měsíčně tedy 674 Kč. Celkově náklady na domácnost za 1. čtvrtletí 2013 tedy byly ve výši 14.135 Kč, průměrná měsíční částka nákladů na domácnost za 1. čtvrtletí 2013 činila 4.711,67 Kč. Příjem žalobkyně činil 0 Kč, tedy se započítává částka životního minima ve výši 3.410 Kč. Normativní náklady na jednu osobu činily 4.396 Kč (k 1. 1. 2012 měla obec Trnov 719 obyvatel). Výše částky příspěvku na bydlení byla stanovena podle § 27 odst. 2 zákona, protože skutečné náklady na bydlení – 4.711,67 Kč – byly vyšší nežli normativní náklady na bydlení – 4.396 Kč – a byla tak stanovena jako rozdíl mezi normativními náklady na bydlení a rozhodným příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30 ($3.410 \times 0,30 = 1.023$). **Výše příspěvku na bydlení za měsíc duben až červen 2013 byla původně stanovena v částce 3.373 = 4.396 – (3.410 x 0,30 = 1.023).**

Vzhledem k tomu, že od dubna 2013 již měla být v okruhu společně posuzovaných osob i K. V., měla být výše příspěvku na bydlení stanovena takto –

Skutečné náklady na domácnost činily za 1. čtvrtletí 2013 celkem 6.716,- Kč (plyn 760 Kč + elektřina 4.500 Kč + vodné a stočné 1.106 Kč + odvoz odpadu 350 Kč), průměrně měsíčně tedy 2.238,67 Kč. Srovnatelné náklady za duben 2013 činily pro dvě osoby 7.386 Kč (§ 26 zákona s odkazem na § 28 a nařízení vlády), částka za pevná paliva pro dvě osoby činila 2.766 Kč, normativní náklady byly 6.042 Kč (obec Trnov měla 719 obyvatel ke dni 1. 1. 2012, dvě osoby v domácnosti). Životní minimum rodiny bylo ve výši 5.970 Kč ($3.140 + 2.830$), průměrný měsíční příjem rodiny byl 17.658,67 Kč ($52.976 : 3$). Náklady na bydlení celkem – skutečné náklady 6.716 + srovnatelné náklady pro dvě osoby 7.386 + pevná paliva pro dvě osoby

2.766 = 16.868 Kč, průměrně měsíčně 5.622,67 (16.868 : 3) přesahují částku životního minima rodiny (5.970 Kč) vynásobené koeficientem 0,30, tj. 1.791 Kč (5.970 x 0,30). Protože náklady na bydlení (5.622,67 Kč) jsou nižší než normativní náklady na bydlení (6.042 Kč) podle § 26 odst. 1 písm. b) zákona, **příspěvek na bydlení náleží ve výši rozdílu mezi náklady na bydlení a rozhodným příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30 a výše příspěvku na bydlení za měsíc duben 2013 je tedy 326 Kč, protože 5.622,67 – (17.658,67 x 0,30 = 5.297,60).**

Žalovaný dále uvedl, že od 16. 4. 2013 byl do okruhu společně posuzovaných osob zařazen pan K., podle § 24 odst. 4 zákona platí, že pokud dojde ke změně trvalého pobytu v průběhu kalendářního měsíce, přihlíží se k této změně pro účely příspěvku na bydlení až od následujícího kalendářního měsíce, tj. od 1. 5. 2013. Proto bylo dále stanoveno, že životní minimum rodiny bylo od 1. 5. 2013 ve výši 8.800 Kč (3.140 + 2.830 + 2.830), celkový příjem rodiny 52.976 Kč (žalobkyně měla příjem 0 Kč, K. V. měla příjem ze závislé činnosti ve výši 27.560 Kč a nemocenské dávky od OSSZ byly vyplaceny ve výši 25.416 Kč, pan K. měl příjem 0 Kč), průměrně měsíčně 17.658,67 Kč (52.976 : 3). Celkové náklady na domácnost 19.991 Kč (skutečné náklady na domácnost 6.716 Kč (plyn 760 Kč + elektřina 4.500 Kč + vodné a stočné 1.106 Kč + odvoz odpadu 350 Kč), průměrně měsíčně tedy 6.663,67 Kč (19.991 : 3). Srovnatelné náklady za duben 2013 činily pro tři osoby 9.657 Kč (§ 25 odst. 1 písm. b) zákona), částka za pevná paliva pro tři osoby činila 3.618 Kč (§ 25 odst. 1 písm. c) zákona). Normativní náklady byly 8.421 Kč (obec Trnov měla 719 obyvatel ke dni 1. 1. 2012, tři osoby v domácnosti). Náklady na domácnost (6.663,67 Kč) přesahují částku životního minima (8.800 Kč) vynásobenou koeficientem 0,30, tj. 2.640 Kč. Vzhledem k tomu, že náklady na bydlení (6.663,67 Kč) jsou nižší než normativní náklady na bydlení podle § 26 odst. 1 písm. b) zákona (8.421 Kč), příspěvek na bydlení náleží ve výši rozdílu mezi náklady na bydlení a rozhodným příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30 (§ 27 odst. 2 zákona). **Výše příspěvku na bydlení za měsíc květen a červen 2013 je tedy – 1.367 Kč = 6.663,67 – (17.658,67 x 0,30 = 5.297,60). Po přehodnocení nároku na dávku tedy žalovaný předepsal k úhradě přeplatek v částce 7.059,- Kč (3.047 + 2.006 + 2.006), když v dubnu 2013 bylo vyplaceno 3.373, nárok byl 326,- Kč, v květnu a červnu 2013 bylo vyplaceno vždy 3.373 Kč, nárok byl však 1.367 Kč a došlo tedy 2 x k přeplatku 2.006,- Kč.**

Žalovaný dále uvádí, že následovalo ústní projednání věci, byla konstatována povinnost příjemce dávky písemně ohlásit příslušnému ÚP do osmi dnů změnu v rozhodných skutečnostech pro trvání nároku na dávku, její výši či výplatu dle § 61 odst. 1 zákona. O této povinnosti byla žalobkyně poučena v souvislosti se svojí žádostí dne 29. 7. 2013, s datem nároku od 29. 4. 2013, toto potvrdila svým podpisem, stejné poučení obsahuje i Oznámení o přiznání dávky SSP ze dne 7. 8. 2013. V té době již ke změně faktických skutečností došlo, K. V. v místě svého trvalého bydliště bydlela již od 17. 8. 2011, žalobkyně tak měla a mohla tyto skutečnosti oznámit. Žalovaný odkazuje na **ust. § 62 odst. 1 – jestliže příjemce dávky, který nesplnil některou jemu uloženou povinnost, nebo přijal dávku nebo její část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce než náležela, nebo jinak způsobil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen částky, neprávem přijaté, vrátit.** Dle § 62 odst. 4 zákona pak platí, že nárok na vrácení dávky poskytnuté neprávem nebo v nesprávné výši, zaniká uplynutím tří let ode dne, kdy byla dávka vyplacena.

Krajský soud v Hradci Králové po projednání věci a přezkoumání správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí konstatoval, že mezi účastníky řízení nebyly sporné rozhodné skutečnosti, které výše soud uvádí a které popsal žalovaný i orgán I. stupně ve svých rozhodnutích, tedy, žalobkyně nespороvala, že zákonem stanovené povinné skutečnosti pro trvání nároku na dávku příspěvku na bydlení ohlásila nikoliv v zákonem stanovené lhůtě 8 dní, ale později. Sporovala pouze obecně pohled na jednotlivá období s tím, že pokud by po přepočtu skutečností, které byly později o jednotlivých problémech známy, nárok teoreticky vznikl, nemělo dojít k rozhodnutí o vrácení přeplatku dávky, případně pouze o zcela jiné částky. S názorem žalobkyně soud nemůže souhlasit, neboť již samotným pohledem na výše citovaná znění jednotlivých ustanovení zákona č. 117/1995 Sb. je patrné, že argumentace žalobkyně nemůže obstát. Žalobkyni byl vyplacen příspěvek na bydlení za období duben až červen 2013 ve výši 3.373,- Kč měsíčně, úřadu sdělila ve své žádosti, že žádost podává za svoji osobu, je bez příjmu, žalovaný proto rozhodoval dle platné právní úpravy a přiznal jí (dle výpočtu shora) – příspěvek na bydlení v částce 3.373,- Kč měsíčně. Změny, které nastaly jak v okruhu společně posuzovaných osob, tak v celkovém příjmu rodiny v období těchto tří měsíců žalobkyně nahlásila až dne 16. 4. 2014, tedy se zpožděním prakticky jednoho roku. Žalovaný na tuto skutečnost reagoval, řádně od dubna 2013 zavzal do okruhu společně posuzovaných osob dceru žalobkyně, paní K. V., započtl její příjmy a příspěvek na bydlení pro měsíc duben 2013 přepočtl, jak uvedeno výše. Řádným výpočtem, na nějž soud plně odkazuje, dospěl na základě zákonných ustanovení k výsledku nároku na tento příspěvek, a to v částce 326,- Kč, žalobkyně je tedy povinna vrátit jeho přeplatek, a to na základě již citovaného ust. § 62 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, v platném znění, tedy ve výši 3.047,- Kč. V dalších dvou měsících, tedy konkrétně v květnu a červnu 2013 již bylo možné hodnotit v okruhu společně posuzovaných osob i osobu manžela paní K. V., pana B. P. K., a to na základě ust. § 24 odst. 4 zákona – pokud dojde ke změně trvalého pobytu v průběhu kalendářního měsíce, přihlíží se k této změně pro účely příspěvku na bydlení až od následujícího kalendářního měsíce. Z důvodů, jasně uvedených shora, došlo ke změně možného zapojení pana K. do okruhu společně posuzovaných osob na základě uplynutí 365 dní od jeho přihlášení k pobytu na území ČR, tedy k datu 16. 4. 2013, na základě § 24 odst. 4 zákona č. 117/1995 Sb., pak mohl být pro účely poskytování příspěvku na bydlení zavzat do okruhu společně posuzovaných osob od 1. 5. 2013. Tato skutečnost pak na základě výše uvedeného výpočtu pro měsíce květen a červen 2013 ovlivnila výši příspěvku na bydlení na výši 1.367,- Kč, vzhledem k vyplacené výši 3.373,- Kč tak došlo k přeplatku v každém ze dvou uvedených měsíců ve výši 2.006,- Kč. Celkový přeplatek činí částku 7.059,- Kč, o její správnosti z uvedených důvodů neměl krajský soud jakékoliv pochybnosti. Na základě uvedených skutečností tedy soud zamítl žalobu žalobkyně jako nedůvodnou, a to s odkazem na ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s., a to poté, co hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, jak mu ukládá ust. § 77 odst. 2.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení nežádal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 27. únor 2017

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně